

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/6/2026
Identifikačné číslo spisu:	1725202999
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1725202999.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletého X. M., narodeného XX. F.Ú. XXXX, F. XXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, dieťa matky E.. F. X., narodenej XX. F. XXXX, F. XXX, a otca X. M., narodeného XX. V. XXXX, Q., A. XXXX/XX, o schválenie rodičovskej dohody o úprave rodičovských práv a povinností, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 53P/229/2025, o návrhu matky na prikázanie sporu Okresnému súdu Námestovo - pracovisko Dolný Kubín, takto

rozhodol:

Návrhu matky na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 53P/229/2025 Okresnému súdu Námestovo - pracovisko Dolný Kubín n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 39 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o návrhu matky na prikázanie sporu Okresnému súdu Námestovo - pracovisko Dolný Kubín z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP.

2. Matka svoj návrh formálne označila ako žiadosť o premiestnenie miestnej príslušnosti súdu a odôvodnila tým, že spolu s maloletým dieťaťom žije a reálne sa zdržiava na adrese Jasenová 143, Dolný Kubín. Maloleté dieťa sa zdržiava výlučne na tejto adrese, kde má vytvorené stabilné rodinné zázemie. Všetky aspekty života a starostlivosti o maloleté dieťa sa odohrávajú v mieste jeho skutočného bydliska, teda v obci F.S.. Ďalej uviedla, že pomery dieťaťa boli zisťované Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín. Poukázala na skutočnosť, že maloletý má 1 rok a 8 mesiacov a vzhľadom na vzdialenosť 250 km (spolu 500 km), medzi F. a Pezinkom je účasť na súde v Pezinku neúčelná a pre organizáciu starostlivosti o tak malé dieťa neprimerane zaťažujúca. Podľa jej názoru všetky dôkazy týkajúce sa zdravotného stavu, výchovy a každodennej starostlivosti o maloleté dieťa sa nachádzajú v obvode Okresného súdu Námestovo - pracovisko Dolný Kubín. Záverom konštatovala, že ako matka starajúca sa o maloleté dieťa považuje prenesenie miestnej príslušnosti súdu za najvhodnejšie riešenie, ktoré umožní súdu najlepšie posúdiť pomery maloletého dieťaťa v prirodzenom prostredí.

3. Okresný súd doručil podanie matky na vyjadrenie otcovi a kolíznemu opatrovníkovi - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín na vyjadrenie, pričom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny sa k podaniu matky (návrhu) nevyjadril. K podaniu (návrhu) matky sa nevyjadril ani otec maloletého, avšak ten v zápisnici o pojednávaní na Okresnom súde v Pezinku zo dňa 26. februára 2026 (na č. l. 59 spisu) na otázku súdu, či súhlasil s presťahovaním maloletého dieťaťa do F. J. odpovedal „nie“.

4. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Pezinok a Okresnému súdu Námestovo - pracovisko Dolný Kubín, prioritne konštatuje, že podanie matky je formálne označené ako žiadosť o prenesenie miestnej príslušnosti súd (na č. l. 75 spisu), avšak podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) je uvedená žiadosť návrhom na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky ako príslušný na rozhodnutie podľa § 39 ods. 3 CSP, preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh matky na prikázanie sporu inému súdu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

5. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

6. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej len „ústava“), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Podmienky prikázania veci preto treba vykladať reštriktívne. Ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu, hoci by pre takéto rozhodnutie neboli splnené podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 ústavy).

7. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

8. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú dané dôvody výnimočného charakteru. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa komplexné posúdenie predmetného konania a pomerov všetkých strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadať, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Preto nie zanedbateľný význam pri posudzovaní dôvodov pre uplatnenie tejto výnimky z pravidla zákonného sudcu má i stanovisko ostatných strán.

9. Najvyšší súd stabilne judikuje, že miesto pobytu, resp. sídlo niektorej zo strán sporu, či právnych zástupcov, ani problémy (zdravotné, sociálne, finančné) súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd sami osebe neodôvodňujú prikázanie sporu (veci) inému súdu. Práve takýmito dôvodmi matka v návrhu na prikázanie sporu Okresnému súdu Námestovo- Dolný Kubín argumentuje. Strana sporu (resp. v tomto prípade účastník konania - poznámka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) má právo zvoliť si v konaní zástupcu zohľadňujúc aj jeho sídlo, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

10. Zo spisu navyše vyplýva, že Okresný súd Pezinok už v spore vytýčil pojednávanie na 26. februára 2026, oboznámil sa s podstatou písomných prednesov strán a v spore konal s primeranou rýchlosťou. V neposlednom rade je potrebné brať zreteľ aj na nesúhlas otca s návrhom na prikázanie sporu inému

súdu.

11. Najvyšší súd tak po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie nezistil také výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali premisu o hospodárnejšom alebo efektívnejšom prerokovaní veci Okresným súdom Námestovo - pracovisko Dolný Kubín.

12. S poukazom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, preto návrhu matky nevyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.